

induplat i

konoplan

GLASILO
KOLEKTIVA INDUPLATI JARŠE

Leto XVII

MAJ 1968

Cena 0,20 N din

VEČ POLITIČNE ZRELOSTI V VRSTE NAŠIH ORGANIZACIJ

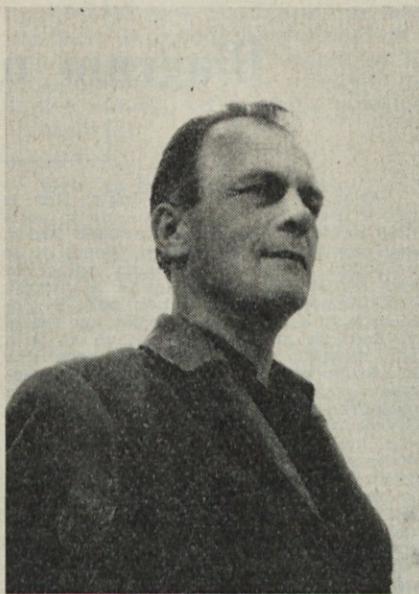
**Na letni konferenci OO ZK
Induplati so izvolili Vencelja
Perka za sekretarja in nov
sekretariat Osnovne organizacije**

V petek, 19. aprila 1968, so se zbrali komunisti iz Osnovne organizacije Induplati na redno letno konferenco. Številčno šibka organizacija (v podjetju jih je komaj 4,5 %) je zbrala na konferenci komaj zadosti članov, da je bila dosežena potrebna večina za sklepčnost. Poleg dvaindvajsetih navzočih jih je bilo sedem upravičeno odsotnih. Kje so ostali drugi, in kako bodo dosegli večjo zavest, o tem ni bilo govora.

Komunisti so razpravljali tudi o vprašanju sprejemanja novih članov v svoje vrste in zagotavljanja, da sorazmerno visoka članarina ne odvrča novince oziroma kandidate, v tolikšni meri kakor dejstvo, da se borimo s težavami, pri katerih tudi komunisti govorijo drugo kot delajo. Znano je tudi, da pogoste spremembe v našem gospodarstvu ne vodijo v najboljšo rešitev ampak so posamezne gospodarske organizacije primorane improvizirati najboljšo pot. Težave so nastale zlasti za tekstilno industrijo, ki je edina veja industrije, ki se je dolžna devizno samofinancirati.

V razpravi je bilo tudi slišati napovedi o 9 % inflaciji, v katero gremo zavestno zato, da bi poživil trg. Inflacija pomeni siromašenje naroda ali, izgubil ne bo tisti, ki nič nima. V konkurenčnem gospodarstvu bi moralo v državi prenehati s delom skoro 80 % gospodarskih organizacij. Zaradi zavrnitve napovedane dodelitve finančnih sredstev, tudi za Induplati ni vse rožnato in bomo morali umno gospodariti, da bomo uspeli stopiti v korak z bogatejšimi.

Izdan je tudi odlok o sprostitvi cen za tekstilne izdelke, toda ta odlok je prišel v času, ko se je na svetovnem trgu zvišala cena bombažu za 10 %. Opozorilo Zveznega izvršnega sveta pa pravi, da bo z intervencijskim uvozom tekstila nastopila država v primeru, če se cene bombažnim izdelkom, domačih tovarn, zvišajo za več kot 6 %. To je pre-

Vencelj Perko

cejšnji udarec tudi za naše podjetje. Naša naloga v prihodnje bo, da izdelke za široko potrošnjo ne bomo podražili ampak tiste, ki so namenjene za reprodukcijo. Teh je približno polovica.

Močno se razlikujejo tudi problemi s katerimi se srečujemo v daljšem obdobju. Letos so v ospredju:

- vprašanje intenzivne prodaje;
- nabava surovin za reprodukcijo in
- zagotoviti potrebna obratna sredstva.

Vsa navedena vprašanja zahtevajo najintenzivnejše delo; za vsak primer drugače in vendar skladno.

Na konferenci je eden od diskutantov ocenil javno tribuno kot neprimerno obliko za razpravljanje z neznanim spraševalcem. Več odkritosti in več sodelovanja, je osnovna zahteva za vse komuniste, ki naj takšno obliko sodelovanja prenesejo tudi na ostale člane kolektiva. Če bo politična situacija v podjetju zrela, in to mora biti, potem ne bo težko uspešno opravljati zahtevanih nalog.

Vsem je znano, da iščemo in delamo za iste cilje. Naše naloge v podjetju bomo lahko reševali le, če se bomo zavedali svojih dolžnosti in si medsebojno pomagali. Komunisti morajo biti pri tem ostalim za zgled. Biti morajo tisti, ki bodo isto delali, o čemer so govorili.

Sekretar Osnovne organizacije Zveze komunistov v Induplati je tovariš Vencelj Perko, v sedemčlanskem sekretariatu OO pa so še Mirjan Kavčič, Mimi Dolenc, Franc Zabavnik, Stane Marolt, Franc Majdič in Viki Pogačar. Za člana Občinskega komiteja* je konferenca izvolila Staneta Marolta.

Novoizvoljenemu vodstvu Osnovne organizacije komunistov želimo uspehov, ki se naj zrealizirajo tudi v dobrem gospodarjenju.

O. L.

* Občinski komitej ZK je izvršni organ Občinske konference Zveze komunistov.

Vsebinar:

- Več politične zrelosti v vrste ...
Odlikovani za požrtvovalno delo
Fany - Diagram neke mladosti
Zadnja seja delavskega sveta
Debut inženir Marjane Baraga
Inž. Zabukovec - Novosti pri gradnji tekstilnih ...
Skrinjar - Angino uvrščamo med resna obolenja
Inž. Zabukovec - Proizvodnja v mesecu marcu
Marko - Prodaja v marcu
Sindikati: denar članom kolektiva
Habjan - Obvestila iz kadrovske službe
Ekonomska propaganda
Zupan - Nezgode pri delu v marcu ...
Zahvala
Sport

Izdaja v 850 izvodih kolektiv tovarne Induplati. Odgovorni urednik Otmar Lipovšek. Natisnila in klišeje izdelala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani

Odlikovani za požrtvovalno delo

V soboto 30. marca 1968 so se zbrali gasilci iz Induplati na slavnostno sejo zato, da bi počastili dvajsetletni jubilej štirih svojih tovarišev in desetletnico članstva v domači gasilski vrsti članice Vrhovnikov.

Diplome in jubilejne značke je podelil predsednik občinske gasilske zveze Domžale tovariš Andrejka zvezi gasilcem: Metodu Burji, Albinu Hribarju, Ivanu Kobilci in Slavku Hribovšku ter Vrhovnikov.

V imenu kolektiva in v svojem imenu je slavlencem čestital kot prvi šef kadrovske službe tovariš Ivan Deržič. Pri tem je izrazil željo, da bi bili tudi v prihodnje enako uspešni kakor v preteklosti.

Zanimivo je bilo tudi izvajanje gosta tovariša Naceta Vodnika, ki je naglasil velike tekmovalne sposobnosti jarških gasilcev v bližnji preteklosti. Uspehi, doseženi pri tekmovanju, so odraz sposobnosti in veščine, s katero nastopajo na tekmovanjih in so seveda primerne in uporabljive v primeru resnega nastopa.

Preprečitev požara je z vidika skupnosti neprecenljive pomembnosti, ker se tako očuva imovina, ki predstavlja sredstva za delo, s katerim prispevamo za rast in razvoj našega gospodarstva in družbe.

V razgovoru je bilo nadalje slišati, da je bil zadnji večji — in nevarnejši — požar leta 1958 na Prevajah, ko se je zaradi samovžiga vnela kemikalija. Pred leti je gorelo tudi v sosednjem podjetju, sicer pa je bila gasilska preventiva dovolj močna, da je preprečila požare, kjerkoli bi do njih lahko prišlo.

Veščina ob pravem času je najmanj enakovredna naglici in prizadevnosti ob primeru požara, je bilo naglašeno, ko so govorili o tem, da so izjave mnogih enake in pravijo, da ne gredo med gasilce, ampak bodo med prvimi, ki bodo pomagali gasiti, »če bo potrebno«. Ta del pogovora je stremel k rešitvi vprašanja, kako pridobiti za gasilstvo nove, predvsem mlajše člane. Naši gasilci

si bodo prizadevali pridobiti nove člane na neposreden način s pripravljenjem.

Govorili so tudi o finančnih sredstvih, ki tarejo vsa gasilska društva. Z najsodobnejšimi gasilskimi napravami ni opremljena nobena edinica na področju domžalske komune. Razen gasilcev v Mengeški Loki ne uporabljajo drugi sodobnih gasilskih cevi iz sintetike, ki so gumirane (izdelek Induplati). Povsod poznajo prednost naših cevi, toda denarja za nakup cevi nimajo.

K vprašanju sredstev in mobilnosti gasilskih edinic je bilo pove-

dano, da morajo biti gasilci pripravljani v vsakem primeru, kamor je treba vključiti tudi pripravljenost v okviru narodne obrambe. Skratka, dejavnost gasilcev ne gre zapostavljati, zato upravičeno pričakujejo razumevanje, da rabijo denar za potrebno gasilsko opremo, s katero bodo učinkovito pomagali kadarkoli in kjerkoli bo potrebno. Znano je pri tem tudi, da je na podeželju gasilstvo zgrajeno na osnovi popolnega amaterstva, torej da za svoje delo in vaje ne prejema plačila, kar drugod (v drugih družbenih organizacijah) ni tako.

Diagram neke mladosti

Anka je bila kmečko dekle. Ker je bilo v tistih časih »moderno«, da so pošiljali dekleta v šole, se je tudi Ankin oče odločil, da hči študira. Pustil ji je svobodno voljo, da se sama odloči za svoj življenjski poklic. Ker je že v ranih otroških letih sanjala o beli halji in pomoči bolnikom, se je odločila, da vstopi na šolo za medicino. Oče Tine se je s tem strinjal, ter lepega junijskega dne hčerko spremil do šole, kjer naj bi polagala sprejemne izpite. Ko sta vstopila v prostorno šolsko stavbo, se je mnogo radovednih oči oziralo nanje in spraševalo: »Le kaj iščeta tu?« Ko je potem oče plaho vprašal neko gospo, kje se polagajo izpiti, je ta malodušno pripomnila: »Saj se ne izplača, zelo mnogo jih je in sprejeti bodo le najboljše.« Šele sedaj je Tine začutil, da sta s svojo hčerko tu najslabše opravljena. Ali je gospa mislila na njeno obleko? Saj nista bila umazana pa tudi velike zaplate niso krasile njunih oblek. Toda njuni obleki sta bili nekam preveliki. Opazil je tudi, da edino Anka nima čevljev z visoko peto in nalakiranih nohtov. Zalostno je pogledal njene zgane roke in še bolj trdno sklenil, da bo hčeri preskrbel lepšo bodočnost. Odprla so se neka vrata in izstopil je sivolas gospod z očali in dejal: »Pojdite v sobo 13, tam boste pisali spis!« Anka plaho in vprašujoče pogleda očeta. Toda on ji pogumno pokima in jo potisne naprej. »Počakal te bom«, in še reče in Anka se že zgubi med množico.

Ko je vstopila v razred se je plaho ustavila, vse njene vrstnice so že zasedle svoja mesta le ona še čaka. Tedaj zasliši robat glas: »Da kmetica, sedi zraven mene, če si kaj dobro podkovana v slovnici!« Anka se prestopi in osemdeset oči se upre vanjo. Svetlolasa gospodična z visoko frizuro dregne svojo kolegico: »Poglej kake čevlje ima in kako nerodno hodi!« Anka se zdrzne, toda za opravljanje ni več časa. Vstopil je zopet sivolas gospod z očali, katerega pleša vzbuja spoštovanje. Razdeli jim liste in pove naslov. Kmalu začno skripati peresa in glave vseh so sklonjene nad listom papirja. Anka premišlja. Njena sosedka je že končala prvo stran. Začudeno pogleda Anko in ji šepne: »Ti boš pa cepnila, če ne misliš nič napisati!«. Anka začne res pisati in njena sosedka radovedno škilji pod njeno pero. Kmalu poteče ura. Zaključiti morajo. Sivolas gospod, za katerega zdaj že vsi domnevajo, da je profesor, jim še pove, da čez pol ure odgovorjajo iz matematike, potem izgine za velikimi vrati. V razredu završi in vsi hite ven. Anka je zadnja. Zamišljeno stopa proti vratom. Pot ji zastavi mlad fant. Kako vam je ime? Anka prestrašeno obstane. Ali je tudi on pisal spis? Ne, on je starejši kot njeni vrstniki. Plaho odgovori: »Anka«. Drži se Anka, ji reče, ko Anka že hiti po stopnicah. Oče jo zaskrbljeno pogleda. Toda v njenih očeh najde pomirjenje. Stopila sta v bližnji park. Oče odpre torbo in začne razkladati ven, vse kar jima je zjutraj napolnila mati. Anka ne more jesti. Pred očmi se vedno vidi rjave oči, ki zavzeto strme vanjo. Kdo je ta fant? Zakaj jo je ogovoril? Kmalu poteče pol ure in zopet se morata vrniti v šolo. Zdaj vstopa jo v razred po eden. Anka v mislih ponavlja snov iz matematike. Za seboj zasliši pridušen glas. Poglej, to je pa že en »prfoks« osvaja! Anka stopa za korak naprej. Kaj, to' da je profesor? Toda že zasliši svoj priimek in plaho vstopi. Gladko odgovarja in računa vse. Kočno ji rečejo, da lahko gre. Drugi dan odgovarjajo še slovenščino. Z očetom sta odšla k sorodnikom, kjer sta prenočila. Anka ne more spati. Po glavi ji roje čudne misli. Zjutraj sta z očetom zopet odšla proti šoli. Zopet vstopajo eden po eden. Ko je na vrsti Anka obstane pri vratih. Izza mize jo gledajo rjave oči. Na prvo vprašanje ne more odgovoriti. Ko tudi na drugo ne ve zadovoljivega odgovora, ji pojasnijo, da verjetno z njo ne bo ničesar, da je tudi spis prepisala od svoje sosedke. Rečejo ji, da lahko gre. Mladenec za mizo hoče nekaj reči, toda iz njegovih ust ni glasu. Le prazno strmi v vrata, ki so se za Anko ravnokar zaprla.

Fany

Se nadaljuje

Gasilci
Jeretina,
Kobilca in
Burja
na slavlju

ZADNJA SEJA SEDANJEGA DELAVSKEGA SVETA

Deveto sejo delavskega sveta, v petek 29. marca letos, je začel predsednik inženir Zabukovec z besedami: »V tem sestavu je to naša zadnja seja.« Kljub temu ni bilo opaziti sprememb, ki bi to sejo razlikovale od prejšnjih.

Analizo ekonomskega stanja je podal inženir Klešnik. O podrobnostih, ki so razumljivo enake kakor isto poročilo upravnemu odboru, smo že pisali v prejšnji številki našega glasila. Na nekatera vprašanja je odgovarjala tudi računovodkinja tovarišica Marinškova. Morda je bil bolj zanimiv tisti del razgovora, ki se je nanašal na napovedane prilike kliringa in na obseg izvoza v letošnjem letu. Člani delavskega sveta so dobili zadovoljive in strokovno obrazložene odgovore.

Podobno velja tudi za poročilo o prodaji in izvozu. Prvi poročevalec je bil šef prodajne službe; o izvozu pa je poročal predsednik upravnega odbora inženir Jeraj.

O prodaji to: V prvih dveh mesecih letos smo prodali vrednostno za 3,2% več vendar smo v tem času izpolnili plan prodaje komaj za 81%. Večja proizvodnja, in delno zaostajanje prodaje, je navedlo, da so se v tem času povečale zaloge gotovih izdelkov za 23,5%.

Z izpolnjevanjem izvoznega plana smo lahko zadovoljni. Že v prihodnjih dneh bomo izpolnili več kot polovico letošnjih obveznosti. Izvozili pa letos ne bomo toliko kot lani, ker za to ni potrebe. Vemo tudi, da smo lansko leto imeli slabše finančne uspehe ravno zavoljo izvoza.

Zaključni razgovor na vsa tri vprašanja je potekal o predvidevanjih za letošnje leto. Sedanji dobitek se bo še bolj povečal, toda nepredvideno se vključi v kliring,* v katerega gremo samo s tistim deležem, katerega nam lahko kupci plačajo. Zaenkrat je preuranjeno govoriti o povečanju osebnih dohodkov ali podobnem, ker moramo hraniti denar za redne nakupe. Neugodno bo tudi to, da bo politika dodeljevanja kreditov spremenjena, zato moramo misliti predvsem na gospodarnost. Ta pa nam ne dovoljuje trošenja ustvarjenih sredstev.

Razpis volitev v delavski svet

V aprilu poteče polovici članov delavskega sveta mandatna doba. Tokrat ni zahtevano kdaj morajo biti volitve novih članov toda, delavski svet se je odločil, da to izvede v četrtek 25. aprila. Imenovali so tudi glavno volilno komisijo, katero vodi dipl. pravnik Albin Gnidovec in komisijo za pripravo volilnih imenikov, katero vodi tovarišica Vera Habjan.

Premalo glasov za izključitev

Inženir Ukmar je kot namestnik predsednika disciplinske komisije pri

* kliring = pobotanje

DS Induplati prebral obtožnico zoper F. I-o, ki se je pri delu neprijemno vedel. Prekrški zoper delovno disciplino so že bili predmet razprave in je bil I. zato že kaznovan, vendar doslej vedno brez uspeha. Disciplinska komisija je smatrala zato za utemeljeno, da predlaga delavskemu svetu izključitev prizadete iz delovne organizacije Induplati.

Člani delavskega sveta so s tajnim glasovanjem odločili drugače. Enajst jih je glasovalo za izključitev, sedem jih je bilo proti takšni kazni, trije pa so se od odločitve vzdržali. Rezultat je takšen in na njegovi osnovi je I. ostal v podjetju, ker bi morala za izključitev glasovati absolutna večina, to je najmanj 17. članov. Morda je v tem tudi odraz, ker vsi člani ne prihajajo na seje DS in, ker so nekateri pretankočutni, ko je treba odločno reči svoje mnenje brez vpliva sočutja, od katerega kolektiv nima haska.

Delo za nekdanjo sodelavko

Francka Stariha, čistilka prostorov splošne in zobozdravstvene ambulante v Jaršah je ostala brez zaposlitve. Ker ji ne manjka več dosti do redne upokojitve je prosila delavski svet, naj najde zanjo ustrezno delo. Na seji so člani sklenili, da zadolžijo kadrovsko službo najproučiti ta primer in po možnosti najde delo za Starihovo.

Nakup tovarnega dvigala

Diplomirani inženir Dečko je pripravil za delavski svet obširnejše poročilo, v katerem je utemeljen predlog, da podjetje kupi še eno tovarno dvigalo (v Induplati pravimo takemu dvigalu slonček; op. pis.), ki velja 60 000 din. Strokovno utemeljen predlog je delavski svet potrdil in naročil nakup dvigala.

Regresi v naših počitniških domovih

Bliža se čas letnih dopustov zato je delavski svet, kot vsako leto ob tem času, razpravljal o višini regresov veljavnih za 1968. Članom so bile podane tri različne možnosti, ker pa podjetje ne razpolaga z zadostnimi finančnimi sredstvi je obveljalo, da *veljajo regressi v enaki višini in pod enakimi pogoji, kot lansko leto*. S tem je bila zadeva, po daljši razpravi, rešena.

Odtujitev starih strojev

Delavski svet je potrdil predlog upravnega odbora o odtujitvi starih strojev. Za odtujitev predlagani stroji ne služijo več osnovnemu namenu zato je prav, če jih prodamo najboljšemu ponudniku oziroma v enem primeru kot staro železo.

Franc Zorman

Debut inženirke Marjane Baraga

Vsakoletni nastop Induplati na zagrebškem spomladanskem velesejmu je za naše podjetje priložnost, da obiskovalcem tega uveljavljenega sejma pokaže, kaj novega smo izdelali za trg. Primerna oprema razstavljenih predmetov ter organizacija tolmačenja komercialnih podatkov so komponente, ki nam v nadaljevanju olajšajo prodajo. Kupcem je treba izdelke v primerni obliki prezentirati. Trgovski zaključki se sklenejo že na sejmu ali kasneje, vendar na osnovi prikazanega.

Letos je naša sodelavka, diplomirani inženir arhitekture Marjana Baraga, izdelala načrt za prikaz izdelkov. Treba je bilo urediti komercialni bok za naše trgovsko zastopstvo, vodoravne in navpične vitrine ter opremiti razstavišče v hali 23 z našimi zavesami. Na zunanjem delu razstave je bilo zahtevano, da primerno demonstriramo modele naših šotorov.

Arhitekt Marjana Baraga je predvidela vse in vse tudi ustrezno izvedla. V pomoč so ji bili domači sodelavci. Prepričani smo, da je razstavljeno blago domiselno prikazano, da je skladno z ostalimi razstavljenimi predmeti ter da je upoštevano tudi načelo uporabnosti.

Prvi nastop je uspel. Z delom bo inženir Baraga dokazala, da zmore tudi zahtevnejše naloge. Skromnost v tem primeru ni umestna, nasprotno, prav je, če vsi člani kolektiva vedo, da opravlja vsakdo svojo nalogo tako, kot to od posameznika pričakujemo.

O. L.

Novosti pri gradnji tekstilnih strojev

»Visok porast prebivalstva v zadnjih letih zahteva močnejšo in bolj produktivno tekstilno industrijo. Poraba tekstila na prebivalca se mora povečati. Sedanja poraba je 16 kg tekstila na prebivalca USA, 10 kg na prebivalca zahodne Evrope in le 2,5 kg na prebivalca dežel v razvoju«, je med drugim izjavil ob otvoritvi mednarodne razstave tekstilnih strojev v Bazlu, eden izmed govornikov.

Porast razstavnega prostora na razstavah tekstilnih strojev nedvomno kaže na povečano ponudbo in potrebo po vse več tekstilnih strojih. Leta 1951 v Lillu (Francija) je razstavljalo 276 razstavljalcev na 12 465 m², leta 1967 v Bazlu pa 881 razstavljalcev na 72 543 m² razstavnega prostora.

V nadaljevanju bom v kratkih besedah skušal prikazati razvojne težnje in dosežke pri nekaterih strojih za pripravljalnico.

Širinsko snovanje

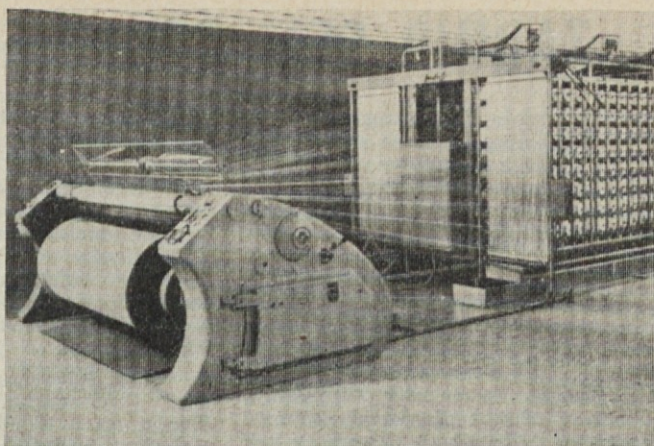
Stroji za širinsko snovanje so ostali v bistvu nespremenjeni. Maksimalna brzina navijanja ne gre preko 1000 m na minuto in uporabljajo se snovalni valji s koluti do 1000 mm premera. Z raznimi elektrohidravličnimi napravami je precej olajšano delo snovalke, ki s pritiskom na gumb z lahkoto opravi vse fizično zahtevnejše delovne operacije.

Izboljšana vodila niti, zanesljivejša elektromehanične ali električne nitne zaustavke na cevčici, omogočajo v kombinaciji z učinkovitejšimi zavornimi napravami na snovalu, pravočasno ustavitev stroja ob pretrgu niti. Tako lahko računamo s snovalnimi valji brez pretrganj in nepovezanih niti, kar vse pelje k večji produktivnosti in boljši kakovosti izdelka v naslednjih fazah dela.

Saško snovanje

Pri teh strojih so izboljšave samo v posameznih mehanizmih. Brzina snovanja se giblje do 1000 m na minuto; brzina navijanja osnovnega valja do 160 m na minuto; premer kolotov osnovnih valjev do 1000 mm. Pri mnogih snovalih je konstrukcija stroja taka, da se da snovalni boben

*Angleško
snovalo fa
Schlafhorst
s cevčnico*

izvleči, odpeljati do škrobilnega stroja in škrobiti osnovo direktno z bobna. Na ta način odpade eno navijanje na osnovni valj.

Pri cevčnicah naj omenim poseben novo konstrukcijo firme Schlafhorst. Dejstvo, da so izgube na času ob menjavi natika (rezanje in vezanje niti) precejšnje, je pripeljalo konstruktorje te firme do ideje, mehanizirati odnosno avtomatizirati to delo. Skonstruirali so poseben voziček z vozlaci, ki ob koncu natika pri vožnji, od zadnjega dela cevčnice k prednjemu, poreže niti. Potem iz cevčnice odpeljejo vozičke s praznimi navitki in pripeljejo v cevčnico vozičke s polnimi navitki. Voziček z vozlaci ob povratni vožnji, to je od prednjega dela cevčnice k zadnjemu, poveže konce niti na cevčnici s konci niti polnih navitkov. Pri vsem tem ostane snovalki le nekaj prijemov pri pripravi niti za delo vozlacov. Območje vezanja vozlacov se giblje od Nm 12 do Nm 80.

Cevčnice so opremljene s preciznimi napenjalci niti in zanesljivimi nitnimi zaustavkami.

Škrobljenje

Pri škrobilnih strojih lahko ugotovimo, da velika večina proizvajalcev strojev gradi samo še stroje s

sušenjem na sušilnih bobnih, komore za sušenje z vročim zrakom pa se uporabljajo le še za sušenje osnov s posebnimi zahtevami.

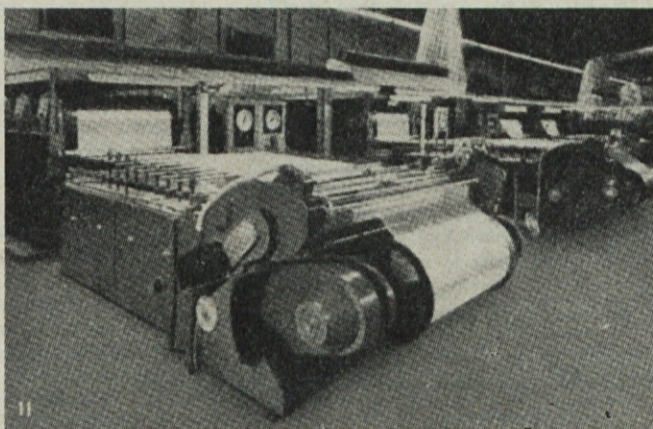
Stroji so opremljeni z različnim številom sušilnih bobnov, od katerih je lahko začetni s teflonsko oblogo, zadnji izhodni pa z merilnimi aparaturami za vlažnost osnove. Možna je avtomatska regulacija temperature v posameznih bobnih.

Od ostalih avtomatskih regulacij naj omenim naslednje:

- brzina strojev od 4 m do 150 m/min.,
- trdota navijanja osnovnega valja,
- ožemanje do 200 kg pritiska,
- viskoznost in temperatura škroblilne flote,
- nivo flote v koritu,
- enakomerno zaviranje snovalnih valjev.

Tudi vlaganje in izlaganje osnovnih valjev je mehanizirano tako, da škroblilec ostane res samo nadzor nad delovanjem stroja preko kontrolnih aparatov.

Uvedba avtomatizacije oziroma avtomatizirane kontrole pri tej, za efekt dela v tkalnici najvažnejši operaciji, je tudi to delo v precejšnji meri objektivizirala in zmanjšala subjektivne vplive delavca pri stroju na kvaliteto izdelka.

*Škrobilni
stroj
s sušilnimi
bobni*

Angino uvrščamo med resna obolenja

Zakaj? Res je, da angino bolnik lahko preboli v nekaj dneh brez posebne terapije, saj take bolnike srečamo tudi v našem kolektivu in bi jo zato lahko prištevili med lažja obolenja. Vendar pa so posledice, ki jih včasih povzroča angina pogosto težje narave in moramo že zato resno obravnavati vsak primer angine.

Ce govorimo o angini mislimo na vnetje nebnic in njihove okolice, na vnetje, ki ga spremljajo bolečine v grlu. Pri pregledu pacienta z angino lahko vidimo vse stopnje tega vnetja: od rahle pordelosti prek gnojnih pik do gnojnih oblog. Tem krajšnjim izpremembam se večkrat pridružijo še druga znamenja naglo nastajajočega vročinskega obolenja, kot npr. temperatura, glavobol, bolečine v udih in splošno slabo počutje. Razen tega pa angina včasih niti ni samostojna bolezen, temveč morda le eno izmed prvih znamenj težkih sistemskih obolenj. Angino torej povzročajo bakterije, virusi, ali pa so izraz sistemskega obolenja, predvsem krvotvornega.

Izmed bakterij je hemolitični streptokok najpogostejši povzročitelj angin. V zadnjem času poročajo, da se je povečalo število angin, ki jih povzročajo stafilokoki. Tudi bacil daviče moramo omeniti pri bakterijskih povzročiteljih angin, kljub temu, da so primeri teh boleznih zadnja leta v Sloveniji le zelo redki.

Virus infekcijske mononukleoze sicer še ni natančno identificiran, povzroča pa cboienje, ki ga velikokrat spremlja gnojna angina. Pri agranulocitozi, posledici okvare kostnega mozga, je prvo znamenje gnojna angina. Kostni mozeg preneha izdelovati granulocite, obramba organizma se močno zmanjša in namnože se patogene klice, ki jih je sicer v ustni votlini zelo majhno število. Od drugih sistemskih obolenj moramo omeniti tako levkemično kot limfatično levkemijo, pri obeh je angina lahko eno izmed prvih znamenj obolenja. Pri tako raznovrstnih povzročiteljih angin je torej nujno, da pri vsaki angini uporabljamo diagnostične pripomočke, ki nam omogočajo ugotoviti, kakšno vrsto angine imamo pred seboj. Največ nam poleg klinične slike pove bela krvna slika, saj skoraj ni ambulantne, kjer ne bi mogli prešteti levkocite in pregledati bele krvne slike.

Pacient pri katerih je bela krvna slika sumljiva za agranulocitozo in levkemijo, sodijo takoj v zavod, drugim pacientom z angino pa zdravnik običajno

predpiše penicilin ali kak antibiotik širokega spektra. Paciente z angino in že predpisano terapijo pa moramo opazovati še naslednje dni. Če opazimo, da se pri bolniku širijo gnojne membrane iz nebnic na okolico, da se močno povečajo vratne bezgavke ob robu spodnje čeljustnice, da je bolnik bled in močno prizadet, kljub temu, da morda nima zvišane temperature, moramo pomisliti na davico in bolnika čim prej poslati v zavod. Takojšnja terapija z antidifterijskim serumom je nujna, kajti po četrtem dnevu bolnika s toksično davico ne moremo več rešiti. Pri bolniku z angino lahko opazimo naslednji dan droben rdeč izpuščaj po trupu, predvsem v pazdušnih kotanjah in dimljah, pacient ima škrlatinko! Potreben mu je strožji režim in daljša kontrola zaradi morebitnih komplikacij. Opazovali pa bomo tudi bolnike z normalno krvno sliko, če jim kljub terapiji s penicilinom ali drugimi antibiotiki ne poneha temperatura in ne izginejo obloge. Če so bolniki še nadalje prizadeti, na vratu in drugje na periferiji, pa se pojavijo bezgavke, tedaj ima pacient po vsej verjetnosti infekcijsko mononukleozo. Če pri bolnikih z angino po terapiji obloge z nebnic izginejo in se temperatura norma-

lizira, splošno počutje pa znatno izboljša lahko sklepamo, da je bil povzročitelj te angine zelo verjetno streptokok, ki je tudi najpogostejši povzročitelj angin, kakor smo že omenili. Hemolitični streptokok, ki izloča eritrogeni toksin, je lahko tudi povzročitelj škrlatinke. Ravno beta-hemolitični streptokok pa je tisti bacil, ki ga imamo tudi za posrednega povzročitelja akutnega sklepnega obolenja, revmatičnega vnetja srčnih zaklopk in akutnega vnetja ledvic. Te komplikacije se pojavijo v enem do treh tednih po preboleli streptokokni angini. Kako hude posledice za zdravje in delovno storilnost lahko povzročajo te komplikacije streptokokne angine, nam je dobro znano.

Pri nezdravljenih anginah so možne tudi gnojne komplikacije, vnetje srednjega ušesa, vnetje vratnih bezgavk, vnetje obnosnih votlin in gnojni zasevki v drugih organih.

Zato je menda odveč še posebej poudarjati, z ozirom na prikaz najpogostejših vrst angin ter njihovih komplikacij, da je vsaka od teh angin lahko težko obolenje, in da so tudi posledice, ki jih povzročajo lahko usodne.

Zapomnimo si le to, da mora vsako gnojno angino videti zdravnik!

Prodaja

V MARCU 1968

Za uvod kratko o prodaji v februarju, s katero ne moremo biti zadovoljni. Plan prodaje smo dosegli namreč samo s 75 %; prodali nismo take tkanine, ki so dražje, kot: Tkanine za ponjave in šotorsko platno. Slabo smo uspeli tudi s prodajo gasilskih cevi, ker je cena našim cevem višja od uvoženih, zato so uvozili tudi precejšnje količine gasilskih cevi.

V marcu se je situacija spremenila. Plan prodaje je bil presežen kar z 11,5 %. K takšnemu uspehu je delno prispevala prilika, da smo enemu kupcu prodali večjo količino slabo prodajnega izdelka ter uspešno rešili tehnično zahtevo za vojaške dobave. Krepko je narastla tudi prodaja naših šotorov, za katere je vedno več zanimanja.

Nekaterim kupcem smo omogočili tudi ugodnejše plačilne pogoje, pa so se zato odločili za večje nakupe.

Poleg zaloga rednega blaga smo v marcu prodali tudi vso količino makulaturnih izdelkov. To veliko pomeni, ker so bile tudi zaloge manjvrednih izdelkov večje, kot običajno. Pri prodaji teh izdelkov smo morali seveda odstopiti od polnih cen, kar se je sorazmerno odrazilo pri dohodku podjetja.

V januarju in februarju smo naredili skupno 15 325 m² makulature. Ta količina je precej nad normalo. Vzrok za to je v izboru tkanin, na katerih so napake takoj vidne in je zato ocenjevanje strožje. Takšne tkanine so predvsem za zavese in n nizze garniture.

Za naslednje mesece si ne moremo obetati večje prodaje, ker so v toku administrativne priprave za medsebojno kritje dolgov. Trgovci bodo zato verjetno močno zmanjšali nakupe. V vidu je tudi sprostitev cen tekstilnim izdelkom kar bo pomenilo ponekod več, drugod manjše zvišanje cen za tekstil.

Proizvodnja

v mesecu marcu 1968

Nepravočasna dobava surovin za predilnico je povzročila precejšen izpad proizvodnje v tem obratu. Za ostale obrate lahko trdimo, da so svoje naloge dobro opravili.

Po obratih so plan dosegali naslednje:

	Plan marec 1968	Indeks marec 1967
Predilnica		
— predenje	45,4 %	61,2 %
— sukanje	85,3 %	464 %
Tkalnica	111,2 %	101 %
Plemenitilnica	111,5 %	116,1 %
Tiskarna — tm		73,7 %
— bm		101 %
Konfekcija	96,3 %	68,2 %

Kvaliteta izdelkov se je v primerjavi s prejšnjim mesecem precej izboljšala in je bilo adjustiranega 2,41 % več tkanin I. vrste kot v mesecu februarju.

Krvodajalci
Induplati 1968

Sindikati:

DENAR ČLANOM KOLEKTIVA

Na deveti seji izvršnega odbora sindikalne podružnice so se v sredo 17. aprila dogovorili o treh akcijah, ki bodo prirejene pod vodstvom sindikata.

Že 1. maja bodo nekateri člani kolektiva sodelovali na rallyju iz domačih krajev do Umaga. Za tri naj-

boljše voznike je sindikat kupil simbolične pokale. Za vse odrasle udeležence rallyja pa je sindikat gostitelj na skupni večerji. Predvideni stroški bodo znašali nekaj nad tisoč din.

V navadi je, da člani IO sindikata obiščejo sodelavce, ki so že dalj časa na »bolniški«. Tako bodo tudi tokrat, ob priliki prvomajskih praznikov, obiskali tiste, ki so za delo nemočni. Ob tej priliki bodo dobili obiskani tudi manjši denarni znesek.

Pred pričetkom sezone v počitniškem domu v Umagu so običajno prvi gostje socialno šibkejši člani kolektiva. Sindikat bo tudi letos povabil na enotedensko brezplačno letovanje nekaj sodelavcev, ki si z opravljenim delom in zaradi težjih

domačih razmer to zaslužijo. Kandidati morajo za to izkoristiti le svoj redni letni dopust in si plačati vožnjo do Umaga in nazaj iz Umaga.

Seminarja za sindikalne delavce se bo v Izlakah udeležil predsednik Marjan Slapšak. Seminar prireja RS ZSS in bodo na njem govorili o času primernih zahtevah, o gospodarstvu in sindikalnem delu.

Sindikat organizira triidnevni izlet v Prago (ČSSR). Članom kolektiva, ki bodo potovali v glavno mesto Češkoslovaške, bo sindikat prispeval za kritje stroškov po 40 din. Celotni stroški znašajo 320 din in jih lahko člani plačajo v treh obrokih. Izlet bo 31. maja in 1. ter 2. junija letos. Predvidevajo tudi krajši obisk Dunaja z ogledom Pratra.

Nova samopostrežna trgovina Napredka v Domžalah

Obvestila iz kadrovske službe

Vstopi:

1. Ante Zelenika, trgovski zastopnik, vstopil 1. 4. 1968,
2. Marija Jerovšek, previjalka, vstopila 1. 4. 1968,
3. Marjan Kofol, ključavničar — pomoč. tkal. mojstra, vstopil 15. 4. 1968,
4. Janez Kotnik, ključavničar — pomoč. tkal. mojstra, vstopil 15. 4. 1968.

Izstopi:

1. Marjan Maravič, električar, na odsl. kadr. roka, dne 26. 3. 68,
2. Stane Grgič, parovodni inštalater, izstopil 30. 3. 1968,
3. Peter Rojc, nočni čuvaj, izstopil 12. 4. 1968,
4. Dipl. inž. Marinka Zupan, obratov. oplemen., izstopila 18. 4. 1968,
5. Franc Levec, traktorist, izstopil 30. 4. 1968.

Ekonomska propaganda

II. nadaljevanje

Razstave in sejmi so starejša oblika reklamiranja. Po ogledu je treba razvideti, v čem je napredek in v kakšni meri je vplivala konkurenca na gospodarski razvoj pri nas in inozemstvu. Že leta 1798 je Napoleon otvoril v Parizu razstavo, na kateri so prikazali industrijski razvoj. Od takrat so razstave in sejmi najprikladnejša oblika ekonomske propagande. V Berlinu so organizirali prvo razstavo leta 1873, v Milanu 1906 itd.

Ekonomska publicistika predstavlja širše področje ekonomske propagande. Ni nujno, da se s tem medijem okorišča proizvajalec ali trgovec, niti ni potrebno, da izhaja publicistika od teh dveh. Običajno se javlja iz stališča množičnega ocenjevanja gospodarskega vprašanja.

Publicistika vpliva pri splošnem ali tehničnem obravnavanju gospodarskih vprašanj na navade potrošnikov, na njihovo prilagajanje napredku v gospodarstvu, na ustvarjanja sodobnih oblik, izbora in barv izdelkov. Publicistika lahko razburka konkurenco in povzroči, da vpreže vsako podjetje vse sposobnosti v medsebojni gospodarski boj, in pri tem išče rešitve za prodajo svojih izdelkov. Ekonomska publicistika lahko močno vpliva na dvig življenjskega standarda potrošnikov. S pomočjo tiska, radia, televizije, magazinov ali revij posreduje ekonomska propaganda javnosti prilike, ki vladajo v gospodarstvu in jo obenem seznanja z novimi izdelki.

V vidu propagande je reklama v ekonomski publicistiki najstarejša oblika. Danes je to najbolj množična

oblika in sredstvo, brez katerega si ne moremo misliti prodajo dobrin. Reklama je doživela v tehničnem pogledu, in v raznovrstnosti, veliko sprememb, ker to zahteva njen namen, kajti reklama je vedno najbližja vidu, okusu in zahtevi potrošnikov, katerim je namenjena. V starem veku je bila reklama takšna, kakršno je potreboval tedanji potrošnik. V sedanosti se usmerja na sodobnega človeka, kateremu je sedaj namenjena.

Beseda reklama izvira iz latinske besede »clamo-are«, kar pomeni kličati. Reklama je pričela z izklicavanjem poedinih izdelkov z namenom, da se opozori potrošnika nanje. Izključitelji so hodili v sosednje kraje običajno sami; pogosto so, da bi bili bolj opaženi, uporabljali ropotulje ali trobila. Včasih je izključitelje spremljala pri njihovem delu cela godba. Izključevanje je bilo v srednjem veku glavna oblika reklame.

Nezgode

V MARCU IN APRILU 1968

V preteklih dveh mesecih smo imeli v podjetju skupaj šest nezgod pri delu ali na poti na delo. Tako jih je bilo letos do sedaj 14, je enako število kot lani v istem obdobju. Vse nezgode so lažje razen dveh na poti na delo. Zaradi nezgod je bilo izgubljeni 271 delovnih dni. Po obratih so bile sledeče nezgode:

Pripravljalnica

1. Pavla Kušar (45), previjalka. Pri stroju za navijanje preje je stopila na žebelj in si poškodovala stopalo leve noge (5 dni).

Predilnica

2. Marija Lužar (37), previjalka. Pri križno previjalnem stroju se nitka ni navijala na navitek, ampak je prosto padala v sredino stroja. Ko jo je posluževalka stroja hotela prijeti in vpeljati na pravo mesto jo je os stroja prišla za dlan leve roke in jo priščipnila (10 dni).

Oplemenitilnica

3. Marija Kumek (29), delavka v oplemenitilnici. Na poti iz službe je pred njeno kolo zapeljal kolesar, ki je izsiljeval prednost. Zavrla je, zaradi peska pa ji je kolo spodneslo tako da je padla in si poškodovala desno koleno (8 dni).

Tkalnica

4. Hilda Jerman (37), tkalka. Na poti v službo se je kolesar F. B., ki je vozil po pločniku zaletel s svojim sprednjim kolesom v zadnje kolo ponesrečenke tako močno, da je padla in si poškodovala gleženj na desni nogi (25 dni).

Konfekcija

5. Tilka Podboršek (43), šivilja. S kolesom se je peljala v službo. Na poledeneli cesti je padla in se udarila na prsni koš (6 dni).

6. Draga Oven (55), delavka v konfekciji. Ko se je na delovnem

mestu obrnila v drugo smer je z nogo zadela ob nogo mize. Pri tem je padla in se udarila na levo stran čela.

Zahvala

Ob nenadni izgubi mojega brata

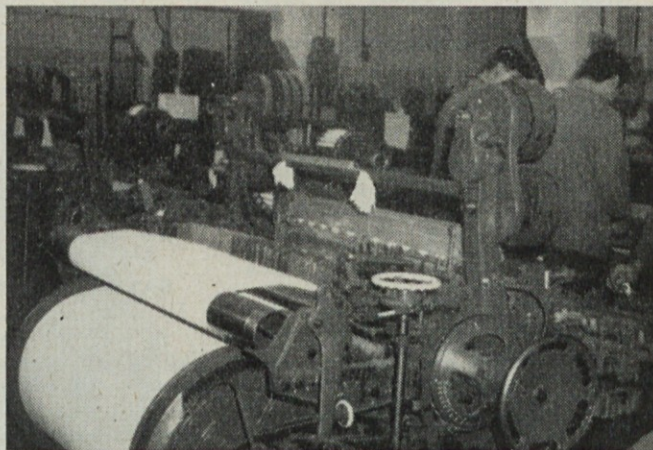
Luke Kobilice

izrekam iskreno zahvalo sodelavcem in sodelavkam za izraze sožalja in za cvetje, ki ste ga položili na njegov prerani grob.

Mengeš, februarja 1968

Žalujoča sestra

Ivanka Kobilica

Novi tkalski stroj v poizkusnem obratovanju

V toku razvoja je postala reklama zanimiv pojav ne samo za podjetja, gospodarsko oblast ali gospodarstvenike neke države temveč pojav, ki zavzema vedno vidnejše mesto v mednarodnih odnosih. Tako je bila ustanovljena na primer Mednarodna zveza za reklamo »International advertising association« s sedežem v Detroitu (ZDA). Podobno združenje imamo v Evropi s sedežem v Parizu in se imenuje »Union continentale de la publicité«.

Zbirka pravil v postopku pri reklamiranju obsega minimalne zahteve; zaradi etike pa se jih mora vsakdo pridrževati.

Pravila etike v odnosu do potrošnika:

1. Reklama mora biti do potrošnika socialno in moralno odgovorna.
2. Uspeh reklame je odvisen od zaupanja javnosti. Ni dovoljena upo-

raba takšne reklame, ki škoduje temu zaupanju. Odgovornost za nelojalno reklamo bremeni oglaševalca.

3. Reklamo ni potrebno prilagoditi zakonom in predpisom posamezne države pač pa moralnim in estetskimi čutom javnosti in v tem iskati komercialne uspehe.

4. Reklama ne sme izkoriščati lahkovernosti ali lahkomišelnosti potrošnikov.

5. Reklama mora sloneti na realnih dejstvih. Biti mora resnična, brez olepševanja dejstev ali napačnega tolmačenja v kakršnemkoli pogledu.

6. Prepovedano je takšno reklamiranje, kjer se stremi za povečevanje ali pretiravanje, ker bi bil rezultat takšne reklame razočaranje potrošnikov.

Pravila etike v odnosu do oglaševalcev:

1. Preprečiti je treba vsako reklamiranje, ki bi zavajalo potrošnike

(ponarejanje zaščitnega znaka, kopija opreme in embalaže, povzemanje oglasnih parol in podobno).

2. Z reklamo je treba težiti k temu, da se pridobi zaupanje javnosti. Pri tem je treba preprečiti reklamiranje kvalitete z vzporejanjem konkurenčnega izdelka.

Pravila etike med agencijami:

1. Razvoj zdrave reklame je odvisen od dobrih odnosov napram vsem posestnikom medijev za javno komuniciranje.

2. Treba je preprečiti vsako omalovaževanje konkurence.

3. Agent, ki uporablja sredstva za javno komuniciranje v tujini, mora upoštevati vsa pravila etike, katere so osvojile domače oglasne agencije.

4. Nedovoljeno je dajanje napačnih indikacij v napotkih in izjavah oglaševalca.

Šport

MIRNA : INDUPLATI 2 : 7

Nogometaši Induplati so igrali drugo tekmo spomladanskega dela tekmovanja v NPL na Mirni v gosteh pri istoimenskem klubu. Lepo, toda zelo vetrovno vreme, je obetalo lep nogomet, celo, ker so igralci Induplati nastopili v najmočnejši postavi. Za Induplati so dosegli gole: Štiri Miklavž Trobec (10., 24., 42. in 68. min), dva Urh (29. in 55. min) ter Smrekar (v 76. minuti). Oba gola za Mirno je dosegel Avsec v drugem polčasu (50. in 58. min.).

Nogometaši Induplati so igrali zelo dobro. Posebej pohvaliti bi veljalo Miklavža Trobca. Vratar Bonča za prejeta gola ni kriv; kriva je obramba, ki ni znala razčistiti situacije pred domačim golom in se je vse preveč zavajala s premočjo.

S takšno postavo in s tako po-
žrtvovalno igro bodo nogometaši Induplati kos vsem nasprotnikom v NPL.

INDUPLATI : RAKEK 4 : 2

Na spolzkem igrišču (tudi med tekmo je rahlo deževalo) so 7. aprila nogometaši Induplati premagali enajsterico Rakeka z rezultatom 4:2 (2:0). Gledalci niso videli lepega nogometa vendar ne po krivdi domačih igralcev ali gostov temveč, ker je sodnik sodil tako slabo, da se je bilo v sredini drugega polčasa bati, da tekme sploh ne bo pripeljal do regularnega zaključka.

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da igrajo posamezniki v moštvu Induplati s tekme v tekmo boljše. To velja predvsem za Trobca st. za brata Pišeka in za golmana Bončo. Vsaj za polovico domačih igralcev pa velja, da imajo premalo treninga za vzdržljivost. Drugi del tekme je vedno počasnejši od začetka. Če ne bi bilo tako, bi bili lahko rezultati za Induplati še ugodnejši.

V nedeljo bodo Jaršani igrali najpomembnejšo tekmo. Nasprotnik bo Sava na igrišču Save v Tacnu. Presenečenja niso izključena; kako pa bo, to bomo videli in doživeli v nedeljo na Savi.

SAVA : INDUPLATI 1 : 1

Za srečanje med prvoplasiranimi moštvoma v NPL je vladalo v nedeljo 14. aprila veliko zanimanja. Številni gledalci tekme so to potrdili. Trdimo tudi lahko, da je prišlo na igrišče v Tacen več Jaršanov, kot jih sicer obišče tekme v Jaršah.

»Derbi« tekmo je sodil Solner, po-
magala pa sta mu zvezna sodnika Jakše in Tauzes. Tako močna sodniška ekipa je jamčila za fair igro,

ki bi se kljub temu skoro izrodila v medsebojno obračunavanje. Toda, vse je ostalo v mejah dovoljenega.

V deveti minuti so povedli domačini z golom, ki bi ga vratar Bonča zlahka ulovil. Deset minut kasneje je izenačil Smrekar iz skoro nemo-
goče situacije. Vse ostalo je bilo v znamenju enako močnih nasprotnikov in so menjaje se gospodarili na igrišču domačini in igralci Induplati.

Z izidom srečanja smo lahko zelo zadovoljni. Zmaga enega ali drugega bi bila le naključje.

Kazno je, da zmorejo nogometaši Induplati dobro zaigrati. Vse bolj se tudi zavedajo, da je nogomet kolektivna igra, h kateri morajo vsi prispevati.

INDUPLATI : DOMŽALE 1 : 3

Po »derbyju« lahko zapišemo, da je zmagalo boljše moštvo. Sam potek igre pa pove, da so bili Jaršani ob polčasu zelo zadovoljni z neodločenim izidom, ker se je že dalo videti, da je igra Domžalčanov bolj urejena. Gol Zofijca v 7. minuti igre je docela podrl upe v zmago. Miklavž Trobec je rezultat v 25. minuti izenačil, toda to je bila povsem solo akcija povezana z znanjem in bojevitostjo, katera ga že dalj časa karakterizira.

V prvi minuti drugega dela igre je Zupanc povedel goste in v 56. minuti zapečatil usodo moštva Induplati s tretjim golom. Jaršani so imeli pet minut pred koncem najresnejšo priliko, da izenačijo oziroma izboljšajo rezultat, toda Urh je žogo poslal proti praznemu голу a zadel le desno vratnico. Škoda. Bilo bi realno kloniti le z enim golom razlike čeprav tudi doseženi rezultat ni naključje.

Vredno je zapisati komentar gledalca iz Domžal: S tako »starim« moštvom nimate kaj pričakovati.

Zakaj je ostal Slavko Pišek v rezervi bo komentiral trener. Tudi o počasni Urhovi igri bomo morda še kaj slišali.

O. L.

Franč Blejec prejema od soigralcev nogometašev Induplati darilo, pred odhodom k vojakom